

Saknr. 201000090 Dok.nr. 18

27 DES 2010

Arkivnr. 313

Saksh. ERDIKOR

Ugradert

Deres ref:

Vår ref: 201036812

Dato: 23.12.2010

Org.nr: 985 390 007

Lerøy Vest AS avd Matfisk, Radøy
Postboks 7600
5020 Bergen

Att. Rune Engevik

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

Mattilsynet

SVAR PÅ KLAGE ANGÅENDE SØKNAD OM UTVIDELSE AV BIOMASSE VED BOGNØY I RADØY KOMMUNE

Viser til deres søknad om å få utvidet kapasiteten på lokaliteten Bognøy datert 23.11.2009, og klage på Mattilsynet, Distriktskontoret for Bergen og omland (heretter distriktskontoret) sitt avslag datert 24.11.2010.

I denne saken skal reglene i *lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker av 10.02.67* (forvaltningsloven), Kapittel VI brukes. Distriktskontoret har vurdert klagen i samsvar med § 33 i forvaltningsloven og ikke funnet grunn til å endre sitt vedtak. Klagen er derfor sendt til Mattilsynet, Regionkontoret for Hordaland og Sogn og Fjordane (heretter regionkontoret) for endelig avgjørelse.

Klagen har kommet inn i rett tid og skal behandles i samsvar med reglene i forvaltningsloven §§ 29 og 34.

Bakgrunn

Lerøy Vest AS søkte i brev av 23.11.09, med tilleggsopplysninger av 26.02.2010, 05.03.2010, 17.03.2010, 08.07.2010 og 29.09.2010, om utvidelse av maksimalt tillatt biomasse (MTB) fra 1300 tonn til 1560 tonn for akvakulturanlegget Bognøy (lok nr 13209) i Radøy kommune.

Distriktskontoret gjorde vedtak med avslag på søknaden i brev datert 26.02.2010. Det ble, ut fra tilgjengelige data, konkludert med at en økning til den omsøkte biomassen ville medføre en uakseptabel risiko for fisken sin helse og velferd i anlegget og at en neppe kunne ivareta fisken sitt krav til et godt levemiljø med en slik økning i biomassen.

I brev datert 05.04.2010, klaget Lerøy Vest på vedtaket fra 26.02.2010 om å avslå økning i MTB ved Bognøy.

Klagen ble behandlet ved distriktskontoret som i brev datert 15.04.2010 opprettholdt sitt vedtak og sendte saken til regionkontoret for avgjørelse. Regionkontoret gjorde oppmerksom på at det ville være 6 måneders saksbehandlingstid på klagen og Lerøy Vest ba i brev datert 08.07.2010 om å få

levere en ny resipientundersøkelse for Bognøy før endelig avgjørelse. Denne ble levert 29.09.2010 og saken ble 24.11.2010 behandlet på nytt av distriktskontoret. Konklusjonen ble at anlegget neppe kan ivareta fisken sitt krav til et godt levemiljø dersom biomassen økes slik som omsøkt. Søknaden ble avslått og sendt til regionkontoret for endelig avgjørelse.

Rettslig grunnlag

Forskrift av 17.06.08 nr 823 om etablering og utvidelse av akvakulturanlegg, zoobutikker m.m (etableringsforskriften).

Utdrag av etableringsforskriften:

§ 1. Formål

Formål med denne forskriften er å fremme god helse hos akvatiske dyr og ivareta god velferd hos fisk og tiftokreps

§ 7. Forhold som vurderes ved godkjenning

For at godkjenning skal kunne gis må etableringen av akvakulturanlegget, eller akvakulturområdet for bløtdyr, ikke innebære uakseptabel risiko for spredning av smitte, herunder smitte inn til akvakulturanlegget eller akvakulturområdet for bløtdyr og dets omkringliggende miljø.

I vurdering av smittefaren skal det legges særlig vekt på avstand til vassdrag, annen akvakulturrelatert virksomhet og til grupper av akvakulturanlegg. Det skal også legges vekt på hvilken art som skal produseres, driftsform og produksjonsomfang.

Det kan stilles vilkår til godkjenningen.

Opplysninger fra klager:

I klage datert 05.03.2010 presiserer Lerøy Vest at lokaliteten kom i den nest beste lokalitetstilstanden ved resipientgransking i juni 2009. Lokaliteten ble utslaktet i mai etter 20 måneders drift, og trolig var dette det tidspunktet da miljøet var mest belastet. Det vil alltid være "gode" og mindre "gode" grabbprøver og enkeltgrabber kan ikke legges til grunn. Videre skriver Lerøy Vest at nødvendige vedlegg var lagt ved søknaden som ble sendt til Fiskeridirektoratet og blir nå sendt på nytt. Lokaliteten har vært i bruk i snart 40 år og har oppnådd gode resultater biologisk sett. Hvis kapasiteten blir utvidet til 1560 MTB, blir dagens anlegg skiftet ut med et fire-burs anlegg med oppdrettsvolum på 90 000 m³ påmontert miljøtromler. Ved bruk av færre nøter, vil gjennomstrømningen bli mer effektiv.

Etter at regionkontoret gjorde oppmerksom på at saksbehandlingen på grunn av stort arbeidspress ville ta omlag 6 måneder, ba klager i brev 08.07 2010 om å få levere ny resipientundersøkelse tatt under topproduksjon i august – september 2010. Det ble også presisert at med felles brakklegging i smittehygieniske fellesområde, vil syklusen nå bli 2 år som er 6 måneder lenger enn vanlig. Dette fordrer enten flere lokaliteter eller høyere produksjon før utslakting.

Lerøy Vest ved Rune Engevik opplyser i e-post datert 29.10.2010 at det har vært 8 % dødelighet og ikke påvist PD på den fisken som nå står på Bognøy. Det er også satt ut et lavere antall fisk enn i forrige utsett.

Vurdering

Utvidelse av produksjon på akvakulturanlegg skal etter § 5 i etableringsforskriften være godkjent av Mattilsynet, og § 7 regulerer hvilke forhold som vurderes ved godkjenning. De tre første leddene omhandler smittevern, fjerde ledd stiller krav til internkontrollsystem og femte ledd omhandler krav til dyrevelferd.

Når det gjelder smittevern, har Mattilsynet utarbeidet retningslinjer som skal legges vekt på ved godkjenning av utvidelse av matfiskanlegg under 3120 tonn MTB, jf. *Veileder til*

etableringsforskriften. Disse retningslinjene lister opp krav til avstand til andre akvakulturanlegg og virksomheter. Lokaliteten Bognøy oppfyller disse ved at det er ca 5,3 km til Toska S og ca 2,5 km til Stolane.

Det vanskelige vurderingstemaet i denne klagebehandlingen er om en økning fra 1300 til 1560 tonn MTB på Bognøy er i strid med § 7, 5. ledd om at anlegget skal ivareta artens krav til et godt levemiljø.

Bognøy er en gammel lokalitet der bunntopografien ikke er heldig for bunnmiljøet. Det er en grunn terskel sørøst for anlegget. Under anlegget er fire av prøvepunktene uakseptable, to er middels påvirket og to er lite påvirket. De seks prøvepunktene utenfor anlegget er alle lite påvirket. Det er tydelig produksjon av H₂S i de uakseptable prøvepunktene og litteratur viser at H₂S er en stressfaktor og til skade for oppdrettsfisk. Det er stor sannsynlighet for at dårlige produksjonsresultater også er en sterk indikator på dårlig velferd. Det går likevel ikke an å slutte det motsatte om at et godt produksjonsresultat er bevis for god velferd. I forrige produksjonssyklus var det sykdom og dødelighet endte på 27,1 %. Det var da påvist PD. Det ser ut til at nåværende produksjon vil gi et bedre resultat. Sykdom er dårlig velferd, men ikke nødvendigvis knyttet til kvaliteten av lokaliteten. Hvis det er dårlig resultat år etter år, vil det være naturlig å tro at lokaliteten er lite egnet. Lokaliteten har vært i drift i mange år og Lerøy Vest er fornøyd med den.

Fylkesmannen i Hordaland, Miljøvernavdelinga, er fagmyndighet når det gjelder forurensing. I brev datert 13.07.2010 ble sjøområdet vurdert som resipient med tilstand 2 og Fylkesmannen vurderte anlegget i risikoklasse 4, laveste risikoklasse. Det ble funnet tilrådelig å utvide anlegget under forutsetning av god oppfølging av resipientforholdene og justering av anlegget i forhold til de målepunktene som viste dårligst miljøtilstand. Klager opplyser at en eventuell utvidelse vil skje med nye, færre og større nøter med miljøtrommel og trolig bedre gjennomstrømningen i anlegget. Det som da må vurderes, er om dette også vil føre til forsvarlige forhold når det gjelder velferd for fisken.

Gjennomstrømningen i anlegget er svært viktig for velferden i anlegget både for vannutskiftingen i nøtene og for å transportere bort skadelige gasser fra forurensing under anlegget. Det er relativt dypt under anlegget og det er gode strømdata med gjennomsnittsverdier fra 4,8 m/s på 45 meters djup til 8,6 m/s på 5 meters djup. H₂S løser seg lett i vann, og mye av gassen blir transportert bort fra anlegget. Hvis det blir færre (og større) nøter, vil strømmen få mindre motstand og dette vil bedre vannutskiftingen i nøtene.

Forlengt brakkleggingstid er et gode både for å få ned smittepresset og for å minke lokal produksjon av gasser som kan være skadelige for fisken. Klager opplyser om at forlengt brakkleggingstid med flere måneder, vil være uproblematisk dersom biomassen på lokaliteten blir tillatt utvidet. I andre slike saker har brakkleggingstiden blitt utvidet til tre måneder. I realiteten vil lokaliteten bli brakklagt i 5-6 måneder som et ledd i koordinert brakklegging av større områder av Nordhordland.

Veilederen til etableringsforskriften omhandler ikke forholdet mellom lokalt opphopet organisk materiale og velferd for fisken. Dette gjør at forvaltningspraksisen på dette området ikke er fastlagt av Hovedkontoret til Mattilsynet. Velferd er et viktig tema i samfunnsdebatten for tiden og kunnskap om og vektlegging av velferd øker både i næringen og forvaltningen. Velferd er, som tidligere nevnt, ett av de punkt som må oppfylles for å få utvidet et anlegg. Forvaltningspraksisen og styringssignalene fra Hovedkontoret i Mattilsynet er MOM-undersøkelser blir vurdert av Fiskeridirektoratet og Fylkesmannen, og ikke Mattilsynet. Regionkontoret vurderer det som lite sannsynlig at H₂S i bunn sedimentene vil ha betydning for fiskevelferd, sett i lys av dybdeforholdene på lokaliteten.

Regionkontoret ser at opplegget som blir søkt om kan medføre nedsatt velferd dersom vannkvaliteten blir dårligere, men da det er god dybde og gode strømforhold, vurderer vi det slik at

vi kan godkjenne omsøkt utvidelse. Summen av tiltak som færre og større nøter, justering av anlegget i forhold til de dårlige målepunktene, sammen med utvidet brakkleggingstid vil ivareta fiskens velferd.

Vedtak

Med hjemmel i lov av 10.02.1967 nr 00 om behandlingsmåten i forvaltningssaker § 34 og forskrift av 17.06.08 nr 823 om etablering og utvidelse av akvakulturanlegg, zoobutikker m.m (etableringsforskriften), fatter Mattilsynet, Regionkontoret for Hordaland og Sogn og Fjordane følgende vedtak:

Lerøy Vest AS sin søknad om utvidelse av MTB fra 1300 tonn til 1560 tonn på lokalitet Bognøy (lok nr 13209) i Radøy kommune blir innvilget forutsatt at brakkleggingstiden blir utvidet til minst 3 måneder.

Klagen tas til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages etter reglene i forvaltningsloven § 28 tredje ledd. Vedtaket er ikke gjeldene før Hordaland Fylkeskommune har sluttbehandlet søknaden. Vi gjør oppmerksom på at Mattilsynet kan endre eller tilbaketrekke godkjenningen, jf. § 8 i etableringsforskriften.

Med hilsen

Roald Våge
regiondirektør

Tone J Røssang Kleivdal
rådgiver

Kopi til:
505000 - Distriktskontoret for Bergen og omland
Hordaland Fylkeskommune

Postboks 7900, 5020 Bergen